

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndob/28/2025
Identifikačné číslo spisu: 8419202525
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:8419202525.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v spore žalobcu: H. S., narodený X. D. XXXX, bytom H. XXX, XXX XX H., zastúpeného JUDr. Lukášom Polákom, advokátom so sídlom Hlavná 137, 080 01 Prešov, IČO: 50 170 759, proti žalovanému: HBM & BRN Spiš s.r.o., so sídlom Lipová 24, 059 52 Veľká Lomnica, IČO: 46 040 692, zastúpenému JUDr. Martinom Tomasom, advokátom so sídlom ul. Francisciho 3288, 058 01 Poprad, IČO: 43 267 408, o určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy, vedenom na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 9Co/3/2025, o nesúhlase Krajského súdu v Prešove s postúpením sporu, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na konanie a rozhodnutie o odvolaní je Krajský súd v Košiciach.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove predložil spor Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o príslušnosti podľa § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako súdu spoločne nadriadenému Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Košiciach z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu sporu Krajským súdom v Košiciach, ako súdu funkčne príslušnému v zmysle § 34 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Prešove uviedol, že Krajský súd v Košiciach mu postúpil vec vedenú pod sp. zn. 3Cob/62/2025, keď mal za to, že sa jedná o civilnoprávny spor a Krajský súd v Prešove je i naďalej funkčne príslušným súdom vo veci ako odvolací súd Okresnému súdu Poprad.

3. Postúpenie sporu odôvodnil Krajský súd v Košiciach tým, že Okresný súd Poprad mu predložil ako súdu funkčne a kauzálnu príslušnému spor na rozhodnutie o odvolaní žalobcu. Vychádzajúc z obsahu spisu súdu prvej inštancie, akcentujúc na predmet konania, povahu strán sporu, ako aj rozhodnutie Okresného súdu Poprad č. k. 18Cn/4/2024-184 zo dňa 29. 01. 2025 napadnuté odvolaním, ktorý skutkový stav posudzoval podľa predpisov občianskeho práva hmotného, Krajský súd v Košiciach zistil, že spor je občianskoprávny a vec sa zapísala na okresnom súde v nesprávne určenom súdnom registri. Predmetom konania je žaloba o určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy, pričom strany sporu,

žalobca ako fyzická osoba nepodnikateľ a žalovaný ako obchodná spoločnosť, uzavreli predmetnú zmluvu, okrem iného s tým, že podľa článku VI bod 6 zmluvy, sa vzťahy neupravené zmluvou riadia ustanoveniami Občianskeho zákonníka, nejedná sa o obchodnoprávny vzťah a samotnú nesprávnosť zápisu do registra na okresnom súde namieta i odvolateľ. Z uvedeného tak podľa Krajského súdu v Košiciach nevyplýva, že by išlo o vzťah podnikateľov pri výkone ich podnikateľskej činnosti, prípadne že by predmetom sporu bol záväzkový vzťah naplňajúci ust. § 261 ObZ, prípadne ust. § 262 ods. 1 ObZ, a teda vzhľadom na predmet sporu, nie je dôvod na to, aby bol považovaný za obchodnoprávny. Je teda podľa Krajského súdu v Košiciach zrejmé, že spor je občianskoprávny, pričom pri občianskoprávnom spore je i naďalej zachovaná funkčná príslušnosť Krajského súdu v Prešove ako odvolacieho súdu pre Okresný súd Poprad.

4. Krajský súd v Prešove, po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu, nesúhlasí s postúpením veci Krajským súdom v Košiciach, pretože má za to, že spor medzi stranami sporu je obchodnoprávny a na konanie o odvolaní je príslušný Krajský súd v Košiciach podľa § 34 ods. 2 písm. c/ CSP. Predmetom konania je určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy - zmluvy o prevode vlastníckeho práva k pozemkom zo dňa 19. 12. 2018. Táto zmluva bola uzavretá medzi stranami sporu, žalovaným ako predávajúcou obchodnou spoločnosťou a žalobcom ako kupujúcim a štatutárnym orgánom predávajúceho žalovaného. Na základe tejto skutočnosti, keďže ide o záväzkový vzťah (ktorý vznikol uzavretím zmluvy o prevode vlastníckeho práva k pozemkom - kúpnu zmluvou zo dňa 19. 12. 2018) medzi štatutárnym orgánom spoločnosti (žalobca) a obchodnou spoločnosťou (žalovaný), sa podľa Krajského súdu v Prešove tento vzťah medzi stranami sporu, spravuje podľa Obchodného zákonníka, a to aj bez ohľadu na povahu účastníkov, a ide o obchodný záväzkový vzťah, ako to explicitne definuje ust. § 261 ods. 6 ObZ.

5. Krajský súd v Prešove zdôraznil, že na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. KK-8Cb/17/2019 sa viedlo konanie, medzi tými istými stranami sporu ako v danom prípade, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy (o platnosť odstúpenia od ktorej je spor v tejto veci) a o určenie vlastníckeho práva. Okresný súd Kežmarok rozsudkom č. k. 8Cb/17/2019-570 zo dňa 20. 07. 2022 vo výroku I. určil, že kúpna zmluva zo dňa 19. 12. 2018, uzavretá medzi kupujúcim žalobcom a predávajúcim žalovaným, je neplatná. O odvolaní proti tomuto rozsudku rozhodoval Krajský súd v Košiciach ako funkčne príslušný podľa ust. § 34 ods. 2 písm. c/ CSP, ktorý rozsudkom sp. zn. 2Cob/36/2023 zo dňa 27. 08. 2024 vo výroku I. rozsudok Okresného súdu Kežmarok č. k. 8Cb/17/2019-570 zo dňa 20. 07. 2022 potvrdil. Proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach podal žalovaný (v tejto veci žalobca) dovolanie, ktorá vec je vedená na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Obdo/12/2025. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 3Obdo/12/2025 zo dňa 30. 06. 2025 odložil právoplatnosť rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/36/2023-750 zo dňa 27. 08. 2024 do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní žalovaného. Konanie o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 19. 12. 2018 uzavretej medzi stranami sporu, a odstúpenie od ktorej je predmetom tohto konania, týmto bolo a je vedené, na súde prvej inštancie, odvolacom a dovolacom, ako obchodnoprávna vec.

6. S argumentmi Krajského súdu v Košiciach odôvodňujúcimi postúpenie sporu Krajskému súdu v Prešove, sa preto podľa Krajského súdu v Prešove nie je možné stotožniť a považovať ich za správne. Posudzovanie skutkového stavu súdom prvej inštancie podľa predpisov občianskeho práva hmotného, nie je určujúcim kritériom na posúdenie povahy sporu. Rozhodné je to, či ide o obchodný záväzkový vzťah v zmysle § 261 Obchodného zákonníka. Aj obchodné záväzkové vzťahy sa môžu spravovať Občianskym zákonníkom (§ 261 ods. 9 Obchodného zákonníka).

7. Odkaz Krajského súdu v Košiciach na čl. VI bod 6 zmluvy, podľa ktorého sa vzťahy neupravené zmluvou majú riadiť ustanoveniami Občianskeho zákonníka, podľa Krajského súdu v Prešove nemá žiadne opodstatnenie, pretože podľa čl. VI bod 6 kúpnej zmluvy zo dňa 19. 12. 2018: Vzťahy medzi zmluvnými stranami, ktoré nie sú upravené touto zmluvou, sa riadia ustanoveniami Občianskeho zákonníka a ďalšími všeobecne záväznými predpismi SR (teda aj Obchodným zákonníkom). Navyše ani citované ustanovenie zmluvy nijako nemení nič na skutočnosti, že ide o obchodný záväzkový vzťah podľa ust. § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. Ustanovenie § 261 Obchodného zákonníka nemôžu

strany vylúčiť resp. sa od neho odchyliť.

8. Vzhľadom na vyššie uvedené má Krajský súd v Prešove za to, že spor medzi stranami sporu je obchodnoprávny, a preto je na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie príslušný Krajský súd v Košiciach podľa ust. § 34 ods. 2 písm. c/ CSP a vec nesprávne postúpil Krajskému súdu v Prešove.

9. Najvyšší súd, ako súd funkčne príslušný (ako súd najbližšie spoločne nadriadený Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Košiciach) podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti preskúmal spor a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením sporu je dôvodný.

10. Podľa článku 4 ods. 1 CSP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť, na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

11. Podľa článku 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

12. Podľa § 22 CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné:

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

13. Podľa § 34 ods. 1 CSP ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

14. Podľa § 34 ods. 2 CSP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa: a) § 22 písm. f) a h) a § 23 písm. f) a h) je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici, b) § 22 písm. d) a g) a § 23 písm. d) a g) je príslušný Krajský súd v Bratislave, c) § 22 písm. e) a § 23 písm. e) je príslušný Krajský súd v Košiciach.

15. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

16. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

17. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

18. Z obsahu spisu najvyšší súd zisťuje, že Krajský súd v Košiciach vychádzajúc z obsahu spisu súdu prvej inštancie, akcentujúc na predmet konania, povahu strán sporu, ako aj rozhodnutie Okresného súdu Poprad č. k. 18Cn/4/2024-184 zo dňa 29. 01. 2025 napadnuté odvolaním, ktorý skutkový stav posudzoval podľa predpisov občianskeho práva hmotného, zistil, že spor je občianskoprávny a vec sa

zapísala na okresnom súde v nesprávne určenom súdnom registri. Predmetom konania je žaloba o určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy, pričom strany sporu, žalobca ako fyzická osoba nepodnikateľ a žalovaný ako obchodná spoločnosť, uzavreli predmetnú zmluvu, okrem iného s tým, že podľa článku VI bod 6 zmluvy, sa vzťahy neupravené zmluvou riadia ustanoveniami Občianskeho zákonníka, nejedná sa o obchodnoprávny vzťah a samotnú nesprávnosť zápisu do registra na okresnom súde namieta i odvolateľ. Z uvedeného tak podľa Krajského súdu v Košiciach nevyplýva, že by išlo o vzťah podnikateľov pri výkone ich podnikateľskej činnosti, prípadne že by predmetom sporu bol záväzkový vzťah napĺňajúci ust. § 261 ObZ, prípadne ust. § 262 ods. 1 ObZ, a teda vzhľadom na predmet sporu, nie je dôvod na to, aby bol považovaný za obchodnoprávny. Podľa Krajského súdu v Košiciach súdený spor je občianskoprávny, pričom pri občianskoprávnom spore je i naďalej zachovaná funkčná príslušnosť Krajského súdu v Prešove ako odvolacieho súdu pre Okresný súd Poprad, ktorému postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie odvolania.

19. Krajský súd v Prešove s názorom Krajského súdu v Košiciach nesúhlasí, keďže má za to, že spor medzi stranami sporu je obchodnoprávny, a preto je na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie príslušný Krajský súd v Košiciach. Podľa Krajského súdu v Prešove posudzovanie skutkového stavu súdom prvej inštancie podľa predpisov občianskeho práva hmotného, nie je určujúcim kritériom na posúdenie povahy sporu. Rozhodné je to, či ide o obchodný záväzkový vzťah v zmysle § 261 Obchodného zákonníka.

20. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť bolo potrebné vyriešiť otázku povahy predmetného sporu, teda či ho možno považovať za spor obchodnoprávnej alebo civilnoprávnej povahy.

21. Podľa § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú takisto záväzkové vzťahy medzi subjektom verejného práva, ak sa týkajú zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky a podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka na účely odseku 2 subjektom verejného práva je a) štátny orgán, b) obec, c) vyšší územný celok, d) právnická osoba, ktorá spĺňa požiadavky podľa odseku 4, e) združenie právnických osôb, ktorého členom je aspoň jeden zo subjektov verejného práva uvedených v písmenách a) až d).

24. Podľa § 261 ods. 8 Obchodného zákonníka pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

25. Podľa § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

26. Najvyšší súd SR už vo svojom uznesení sp. zn. 6Ndc/15/2019 z 11. decembra 2019 vyslovil, že pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva. V okolnostiach toho-ktorého prípadu preto nepôjde o prejudikovanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o kritériá určujúce príslušnosť súdu ako jednej z podmienok konania.

27. Z podanej žaloby je zrejme, že žalobca sa voči žalovanému domáha určenia neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy - zmluvy o prevode vlastníckeho práva k pozemkom zo dňa 19. 12. 2018. Táto zmluva bola uzavretá medzi stranami sporu, žalovaným ako predávajúcou obchodnou spoločnosťou a žalobcom ako kupujúcim a štatutárnym orgánom predávajúceho žalovaného.

28. Na základe tejto skutočnosti, keďže ide o záväzkový vzťah (ktorý vznikol uzavretím zmluvy o prevode vlastníckeho práva k pozemkom - kúpnu zmluvou zo dňa 19. 12. 2018) medzi štatutárnym orgánom spoločnosti (žalobca) a obchodnou spoločnosťou (žalovaný), sa tento vzťah medzi stranami sporu, spravuje podľa Obchodného zákonníka, a to aj bez ohľadu na povahu účastníkov, a ide o obchodný záväzkový vzťah, ako to explicitne definuje ust. § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. Najvyšší súd SR pre úplnosť dodáva, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy dňa 19. 12. 2018, ale aj v dobe odstúpenia od nej, žalobca bol štatutárnym orgánom žalovaného - obchodnej spoločnosti.

29. S poukazom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že Krajský súd v Prešove nie je funkčne príslušným súdom na rozhodnutie o odvolaní žalobcu v tomto spore o určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy - zmluvy o prevode vlastníckeho práva k pozemkom zo dňa 19. 12. 2018, pretože Krajský súd v Košiciach podľa ust. § 34 ods. 2 písm. c/ CSP je funkčne príslušným súdom na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa § 22 písm. e/ CSP.

30. Najvyšší súd SR v tejto súvislosti poukazuje, že pod sp. zn. 3Ndob/28/2023 zo 14. novembra 2023 v spore rovnakých sporových strán sporu o určenie neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy a určenia vlastníctva, najvyšší súd obdobne rozhodol, že funkčne príslušným súdom v obchodnoprávnom spore je Krajský súd v Košiciach.

31. Vzhľadom na vyššie skutočnosti preto najvyšší súd dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením sporu Krajským súdom v Košiciach je dôvodný a na prejednanie a rozhodnutie sporu je príslušný Krajský súd v Košiciach.

32. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.